

Odkleszczowe choroby zawodowe rolników – lepiej zapobiegać niż leczyć.

W ciągu ostatnich 10 lat liczba wypłaconych odszkodowań z tytułu uszczerbku na zdrowiu wskutek choroby zawodowej zwiększyła się ze 105 do 268 (prawie -3 krotnie). Spowodowane to było przede wszystkim wzrostem liczby zachorowań na choroby zakaźne odzwierzęce, głównie na boreliozę: z 58 przypadków do 197.

Przyczyny wzrostu notowanej liczby zachorowań na choroby odkleszczowe rolników:

- wzrost populacji kleszczy i osobników zakażonych krętkami boreliozy;
- doskonalsze metody diagnostyczne.

Zapobieganie chorobom odkleszczowym.

Najpewniejszym sposobem zapobiegania zachorowaniu jest niedopuszczenie do kontaktu z tym pajęczakiem, co jest trudne z uwagi na specyfikę środowiska pracy rolnika. Istnieją jednak sposoby, które zmniejszają ryzyko ukąszenia kleszcza i mianowicie należy:

- możliwie szczelnie okrywać ciało: koszula z długim rękawem i kołnierzem, spodnie z długimi nogawkami, kryte buty, wysokie skarpety, nakrycie głowy – szczególnie podczas wykonywania prac polowych oraz w lesie;
- nie siadać bezpośrednio na trawie, pniach;
- unikać wysokich traw i zarośli – chodzić po przetartych ścieżkach;
- zachować wzmożoną ostrożność w okresach aktywności kleszczy, tj. między majem a listopadem;
- stosować środki odstrasżające kleszcze;
- po powrocie do domu dokładne sprawdzić całe ciało.

Jeżeli na skórze znajduje się żerujący kleszcz należy go jak najszybciej usunąć. Wprawdzie do zakażenia dochodzi zazwyczaj nie wcześniej niż 24 h od ukłucia, to niemniej każda mijająca godzina zwiększa ryzyko zachorowania nie tylko na boreliozę, ale też na odkleszczowe zapalenie opon mózgowo –rdzeniowych.

Jak usunąć kleszcza?

Kleszcza należy usunąć za pomocą pęsety, przy czym należy:

- wysterylizować spiczastą pęsetę do usuwania kleszczy;
- uchwycić kleszcza pęsetą, jak najbliżej powierzchni skóry;

- delikatnie, ale stanowczo pociągnąć przeciwnie do kierunku wkłucia, aż do wyciągnięcia jego główki;
- po wyjęciu kleszcza umieścić go na kartce papieru i sprawdzić, czy został usunięty w całości;
- miejsce po usunięciu kleszcza należy przemyć środkiem odkażającym;
- po usunięciu kleszcza dokładnie umyć ręce, najlepiej antybakteryjnym mydłem.

Czego nigdy NIE robić podczas usuwania kleszcza?

- nie łąpać kleszcza za jego obrzęknięty brzuch, nie starać się go dusić wazeliną, masłem, lakierem do paznokci, benzyną lub alkoholem, ponieważ istnieje ryzyko wyciśnięcia do organizmu zainfekowanej treści żołądka;
- nie przekręcać kleszcza, ponieważ jego głowa pozostanie w ciele człowieka;
- nie usuwać kleszcza gołymi rękami.

Jeżeli istnieje podejrzenie, że kleszcz nie został usunięty w całości lub jeśli po usunięciu występują u ukąszonego jakiegokolwiek niepokojące objawy, należy skonsultować się z lekarzem. Ważna jest obserwacja organizmu osoby ukąszonej, ponieważ początkowe objawy boreliozy u ludzi mylone są często ze stanami grypowymi.

Charakterystycznym objawem zakażenia boreliozą jest rumień, który może pojawić się na skórze u części osób. W dłuższej perspektywie czasowej mogą pojawić się oznaki zapalenia stawów, nieprawidłowości pracy serca, problemy z pamięcią krótkotrwałą, trudności z koncentracją, czy porażenie nerwu twarzowego, ale również takie objawy jak zaburzenia snu, duszności, dezorientacja, nagłe problemy ze słuchem, czy inne nawracające i nagłe objawy, które wcześniej nie występowały.

Więcej informacji na stronie: www.krus.gov.pl/zadania-krus/prewencja.